No. 2308 Zaterdag 31 Maart 1928. 45ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Pastorie Otrabanda
Administratie: St. Thomas-college.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50; voor elken regel meer 10 cts.

Curaçaosche Begrooting voor het dienstjaar 1929.

AFD. I.

(*Algemeen en gewestelijk bestuur.*)

Hoofdzakelijk tengevolge van noodzakelijke uitbreiding van het personeel, zoowel hier als op Aruba, en mede ten gevolge van de voorgestelde salarisverhooging, zijn de uitgaven voor deze afd. aanmerkelijk hooger geraamd dan voor 1928, n. l. f. 455.241 tegen f. 279.572.

Hierin is ook begrepen de som van f. 40.000 voor de noodzakelijk geworden inrichting van een bevolkingsregister.

AFD. II. (*Rechts- en politiewezen.*)

Ook deze afd. is veel hooger geraamd, dan hetgeen voor 1928 is toegestaan, n. l. f. 631.104 tegen f. 357.446.

Daar namelijk wegens den vooruitgang van Aruba het de voorkeur verdient, onafgebroken een rechter op Aruba te plaatsen, moet het Hof met één lid worden uitgebreid.

Wegens het geleidelijk afvloeien van de burgerpolitieagenten wordt er voor 1929 op gerekend dat er nog 60 man van dezen in dienst zullen zijn, zoodat de onkosten voor de politie als volgt verdeeld zijn:

Politie toelagen voor 120 militairen, berekend naar een gemiddelde van f 3 per dag en per man f. 132.000
60 burgeragenten . . . . . . f. 110.000
Officieren en administratief personeel 5.000
Vergoeding aan de Nederlandsche schatkist van 50% van de kosten der Landmacht 189.350

AFD. III. (*Geldelijk beheer.*)

Terwijl voor 1928 f. 425.646 was toegestaan, worden voor 1929 de onkosten geraamd op f. 570.767.

Uitbreiding van het aantal dienstdoende ambtenaren van den actieven dienst der belastingen is n. l. noodzakelijk, zoowel op Aruba als hier.

Als leider voor den buitendienst op Aruba wordt als hoofd een kommies-verificateur noodig geacht, terwijl het te bouwen entrepot door een kommies-entreposeur zal moeten worden beheerd. Bovendien is voor elk der centra, Oranjestad en St. Nicolaasbaai een hoofdkommies noodig.

AFD. IV.

(*Eeredienst, Onderwijs en Armenzorg.*)

Hoofdzakelijk ten gevolge van salarisverhoogingen is er voor 1929 f. 791.994 geraamd, tegen de som van f. 650.122 die voor 1928 was toegestaan.

Ter verdere doorvoering van het beginsel der gelijkstelling van het bijzonder met het openbaar onderwijs wordt voor tegemoetkoming in de kosten van leermiddelen en schoolbehoeften voor het bijzonder onderwijs aangevraagd een krediet van f. 12.600, n. l. f. 1.50 per kind, gerekend naar het aantal van 8400 kinderen.

Dit bedrag wordt alleszins behoorlijk geacht, daar het overgroote deel der kinderen de scholen in de buitendistricten bezoekt, waar de kosten per hoofd stellig minder zijn dan het voorgestelde cijfer.

Het hier voorgestelde is een lilliputterig pasje op den weg der gelijkstelling. Zeker zijn er na de pertinente toezegging van den Minister in de Tweede Kamer nadere passen te verwachten voor 1929, hetzij bij Nota van wijziging, hetzij bij suppletoire begrooting.

Afwachten is dus de leus.

Ook zal men bij voldoende aantal personen wederom beginnen met de opleiding van onderwijzers.

Voor drie arme Arubasche kinderen en twee Curaçaosche meisjes, die opleiding genieten in het Instituut voor doofstommen te St. Michielsgestel wordt aangevraagd de som van f. 750 voorloopig voor zeven jaar, doch zeker niet langer dan negen jaar, omtrent welken tijd de thans opgenomenen hunne opleiding zullen hebben voltooid.

AFD. V. (*Landbouw.*)

Hierbij valt niets op te merken.

AFD. VI. (*Openbare Gezondheidsdienst.*)

Voor deze afd. wordt aangevraagd f. 393.166, tegen de voor 1928 toegestane som van f. 319.703.

Twee hulpopzichters worden aangevraagd voor het inspecteeren van particuliere erven en winkels, voor het toezicht op te koop aangeboden melk en de straatreiniging. Wat dit laatste betreft, zal wegens steeds hooger worden der arbeidsloonen, deze dienst gemechaniseerd worden. Hiervoor wordt voorgesteld aanschaffing van opneem- en veegmachines, een door motor en een door de hand bewogen (resp. f. 16.000 en f. 500). Ook voor Aruba zal een vuilnistruck noodig zijn.

De aanwezigheid van een laboratorium, ofschoon kleiner dan te Willemstad, is te Oranjestad, Aruba, noodzakelijk. Dagelijks toch zullen onderzoekingen van algemeenen en hygienischen aard moeten plaats hebben, vooral in de havenstad met een snel fluctueerende bevolking, die telkens uit hygienisch onbetrouwbare havenplaatsen wordt aangevuld.

Om de rentabiliteit te verhoogen wordt voorgesteld er een apotheek aan te verbinden. De aan te stellen apotheker zal dan voldoende werk hebben.

Voor apotheker en bediende wordt resp. f. 6.000 en f. 1200 gevraagd. Tevens wordt voorgesteld voor Aruba een ambulance aan te schaffen (f 1800.).

AFD. VII. (*Openbare Werken.*)

Deze Afdeeling heeft wel het leeuwenaandeel in de uitgaven, zooals te begrijpen is. Werd voor het jaar 1928 toegestaan de som van f. 654.983 voor het jaar 1929 zijn de onkosten geraamd op f. 1.519.801.

Vooreerst komt de uitbreiding van het personeel met 1 adjunct-Directeur, aan wien het toezicht van het onderhoud van straten en riolen, gebouwen en regenbakken kan overgelaten worden, die verder kan toezien dat de bouwvergunningen, weerkundige waarnemingen, waterdistributie tot hun recht komen, opzichters en ploegbazen controleert, zorgt voor aankoop van materialen en toezicht houdt op magazijnmeesters en voorraden, en als plaatsvervanger van den Directeur kan optreden . . . . f 8.400.

In verband met plannen voor verbreeding van den havenmond, verbetering van de vaart in de St. Annabaai, bouw van aanlegplaatsen in het Schottegat, bouw van douane- en postkantoor, haven- en loodskantoor, vruchten- en groentenmarkt, systematische verharding en asfalteering van straten en wegen en onderzoek naar uitvoerbaarheid van een rioleering voor Willemstad worden 2 ingenieurs aangevraagd, nog 2 opzichters meer, (f. 16.600 — f. 6.280.)

In verband met de te Aruba uit te voeren werken (steiger, entrepot, huis van bewaring, landskantoren, bouw van ambtenaarswoningen, wegen etc.) wordt een technisch-opzichter voor het toezicht over deze werken (f.4.200) noodzakelijk geacht.

Voor de Gouvernements werkplaats worden nog aangevraagd 1 monteur-bankwerker en 1 draaier, voor onderhoud en herstel van motorbooten, trucks, etc.

Komt op de tweede plaats, systematische asfalteering van straten en verharding van wegen in de buitendistricten, waarvoor resp. f 150.000 en f. 130.000 wordt aangevraagd.

Voor onderhoud der wegen op Aruba f 30.000, Bonaire f 6000, St. Martin f. 3000, St. Eustatius f. 2000 en en Saba f 2000.

Ook zal Aruba een motorboot voor den loodsdienst krijgen. De politie alhier zal een tweede boot moeten krijgen en voor het dep. van O. W. zal noodig zijn een sleepboot, een motorboot voor de directie en een voor het toezicht op het stoomwezen

Voor betere verlichting der straten wordt f. 25.000 tegen dit jaar f. 14'000 aangevraagd.

Ten slotte de nieuwe werken op Curaçao:

a. voor havenverbetering f. 515.000.

Indien over de noodige werktuigen kan worden beschikt, zal hiermede in de tweede helft van 1928 begonnen worden. De exploitatie dier werken wordt op f. 40.000 per maand geraamd; terwijl voor bijkomende werken f 35.000 geraamd wordt.

b. vernieuwing van brug over het Rifwater f. 74.000. De bedoeling is ees ophaalbrug te bouwen met aan weerszijden twee doorstroomingsopeningen en verder een dam van gestorte steen, op welks kruin een verharding van asphalt macadam

c. politie-wachthuis aan den weg naar Plantersrust, f. 10.000, vooral ook voor controle op plantageproducten

d. brandput op berg Altena f. 800

e. drie openbare privaten, een bezuiden het Concordiaplein, een op het Rif en een op Mundo Nobo f. 9.000

f. bouw- en inrichting van een slachtplaats, daar de tegenwoordige ongunstig gelegen en geheel onvoldoende, onhygienisch en uit den tijd is. Bedoeling is deze op het Rif te bouwen. Plannen zijn echter nog niet klaar, daarom worden de kosten pro memorie geraamd.

Voor Aruba hebben wij de volgende nieuwe werken:

g. bouw van apotheek en laboratorium f. 25.000

h. bouw van quarantaine- en observatie-gebouw f. 30.000

i. twee openbare privaten f. 5.000

j. aanleg van straten en wegen, te beginnen met den weg van Oranjestad naar de St. Nicolaas-baai f. 75.000

k. hulppostkantoor aan de St. Nicolaasbaai f. 1.200

AFD. VIII. (*Haven- en loodswezen*).

Hiervoor worden de onkosten geraamd op f. 144.020, tegen f 85.991, voor 1928 toegestaan.

Wegens uitbreiding der werkzaamheden wordt voorgesteld naast den havenmeester een havenbeheerder te benoemen (f. 4500), die belast is met de uitoefening van het gezag te water voor de handhaving van orde en veiligheid, en de uitvoering van ligplaats- en opslagreglementen en de controle op de inning der daarin vastgestelde retributiën.

Voor meer en beter personeel ter bediening der loodsbooten wordt aangevraagd f. 38.000, tegen f. 23.400, dat voor 1928 is toegestaan.

AFD. IX. (*Watervoorzieningsdienst*).

Daar de benoodigde materialen vrijwel alle in 1927 zijn aangeschaft, bestaan de uitgaven voor 1928 en 1929 hoofdzakelijk uit loonen, waarvoor bij derde termijn f. 300.000 wordt aangevraagd, terwijl voor bedrijfskosten en andere uitgaven f. 100.000 wordt gevraagd.

Bedrijfskosten worden verdeeld als volgt:

1 directeur	f. 8.400	
1 technisch-opzichter	4.200	
2 chauffeurs à f. 1200	2.400	
1 magazijn- en kantoorbeambte	2.100	
1 boekhouder	3.600	
	——	20.700
Pompstations:		
3 wachters à f. 2.100	f. 6.300	
3 arbeiders à f. 1.200	3.600	
	——	9.900
Distillatie-inrichting:		
1 machinist-monteur	f. 4.200	
3 stokers à f. 1.500	4.500	
2 arbeiders à f. 1.800	3.600	
	——	12.300
Andere uitgaven: brandstof, smeer, abonnementen, kantoorbehoeften		57.100
		——
		f. 100.000

AFD. X. (*Pensioenen, wachtgelden etc*).

Voor pensioenen van onderwijzers bij het bijzonder onderwijs, en van hunne weduwen en wezen wordt een memoriepost geraamd.

AFD. XI. (*Onvoorziene uitgaven.*)

Hiervoor wordt f. 50.000, tegen f. 40.000 in 1928, geraamd, met het oog op de verrassende snelheid, waarmede zoowel op Curaçao als op Aruba behoeften plotseling ontstaan.

Bekendmaking.

Ondergeteekende brengt ter algemeene kennisse, dat met ingang van Zaterdag, 31 Maart 1928, een ieder zich in den vervolge voor alle politie-aangelegenheden voortvloeiende uit de Algemeene Politie-keur 1917, (P. B. No. 11) met betrekking tot het 1ste-of stadsdistrict op Curaçao te wenden heeft tot den bij G. B. ddo. 28 dezer, No. 312 met de leiding van den politiedienst in dat district tijdelijk belasten waarnemend Commissaris van Politie.

Willemstad, 28 Maart 1928.

De Procureur-Generaal,
Hoofd der Politie,
1—3 *M. VAN DIJK.*

Bekendmaking.

Ondergeteekende brengt ter algemeene kennisse, dat vanaf heden het verkeer met rij-en voertuigen met een hoogere as-belasting dan van 1500 K. G. over de Rifbrug alhier verboden is.

Willemstad, 26 Maart 1928

De Procureur-Gederaal,
Hoofd der Politie,
3—1 *M. VAN DIJK.*

Nog eens de Curaçaosche Begrooting in de Tweede Kamer.

Het Koloniaal Weekblad knoopt in zijn No. van 1 Maart eenige beschouwingen vast aan de door den Minister gedane toezeggingen.

Omtrent de politie schrijft het blad als volgt:

„In zake de *politie* zijn twee toezeggingen gedaan. Vooreerst een, om weg te nemen 't staatsrechtelijk bezwaar tegen art. 4 van het K. B., dat aan een ander „hoofd der politie" dan het regeeringsreglementaire bevoegdheden geeft, die slechts den procureur-generaal toekomen. De minister heeft uitdrukkelijk toegezegd, dat deze wijziging, waardoor „volledig aan de bezwaren (moet worden) te gemoet gekomen" zal plaats vinden vóór de afkondiging der begrooting. Het zal niet meevallen tenzij men het geheele systeem laat varen en de proc. gen. weer al die kinderachtige dingetjes van voorheen laat bedisselen, maar dan zal het een heet hangijzer zijn een troepencommandant te vinden die *zoo* onder den procureur-generaal zal willen dienen. Men kan ook alle wettelijke bepalingen veranderen, waarin de opdracht van die bevoegdheden aan het hoofd van de politie geschiedt, maar dan moet er wel heel wat gebeuren, tenzij men dit ook bij K. B. doet. En dit laatste zou dan weer een aanslag op de autonomie zijn, omdat de K. R. voorbij gegaan wordt, die, wel om meewerking aangezocht, juist op dit punt nog al vasthoudend zal blijken. De heer Bijleveld gaf de beste oplossing: wijzig de bepaling van het Regeeringsreglement, die den procureur-generaal aan het hoofd van de administratieve en gerechtelijke politie stelt."

Wij voor ons gelooven, dat het nog al mee zal vallen en dat het niet noodig zal zijn „al de kinderachtige dingetjes" door den Proc. Gen. te laten bedisselen. Verschillende leden van den Raad zijn, naar wij vernemen, 't alles behalve daarmee eens; en zouden niets liever zien dan dat daarin ten spoedigste verandering werd gebracht.

Veel wat nu door den Proc. Gen. geschiedt, of in zijn naam, zal gemakkelijk onmiddelijk door de politie kunnen geschieden. En mocht hiermee nog geen overstemming worden bereikt, dan is er nog altijd de oplossing van mr. Bijleveld, waarop wij ook reeds de vorige keer zinspeelden.

Het K. W. vervolgt:

„De tweede toezegging van den minister betrof het overleg met den K. R., dat heropend zal worden en gevoerd „op een wijze, waarbij groote tegemoetkomendheid zal worden betracht, eventueel ook op andere punten dan door den afgezant zijn ter sprake gebracht." Men kan zeggen, dat met behoud van het hoofdbeginsel de heele zaak weer in de windselen ligt."

Wat het kostenbezwaar, zegt het blad:

„Alleen Mr. Joekes is blijven hameren op het kostenbezwaar, art. 99 van het Regeeringsreglement. Volkomen terecht o. i., want die zaak hangt nu in de lucht. Eerst zou de minister eenzijdig bepalen, hoeveel Curaçao mee mocht betalen; bij de beraadslaging zei de minister, dat de K. R. zich ieder jaar bij de begrootingsbehandeling daarover zou kunnen uitspreken. Den eersten den besten keer zal de Raad dan wel de vraag van den heer Bijleveld herhalen: „Waar haalt de Minister dat recht vandaan?", zoodat wij in een of anderen vorm deze kwestie nog wel eens terugkrijgen."

En eindelijk de onderwijs gelijkstelling.

„De heer Van Vuuren kreeg bevestigend antwoord op zijn vraag, of de minister den gouverneur wilde opdracht geven op de begrooting voor 1929 bij den K. R. de noodige gelden uit te trekken om te komen tot uitvoering van art. 180, 2de lid Rr., en of de minister, als de K. R. dezen post mocht schrappen, zich daarbij niet zou neerleggen. In enkele lib. bladen hebben wij gelezen, dat dit laatste een nieuwe aanslag op de autonomie zou zijn. Ten onrechte. De heer Van Vuuren heeft het netjes in zijn woorden ingevlochten: de Raad is mede tot naleving van het Rr. gehouden. Als wij ons goed herinneren is destijds de gelijkstelling met algemeene stemmen in het Rr. opgenomen. Toen wist men ook al, dat de K. R. er weinig van hebben moest."

INGEZONDEN STUKKEN.

The Editor,

The Amigo di Curaçao,

Sir:

1. In the issue of your paper of March 10th. we recorded a protest against the unwarrantable transportation of passengers by small sailing-crafts without passenger accommodations and cited the schooner „Alice" as a specific case, a fact undoubtedly known to you. It is then with mingled feelings of surprise and regret that we have noted the absence of an endorsement of our protest from your goodself. Surely such a cause as the safeguarding of human lives cannot but carry your sympathy and we again urge that the competent authorities give the matter their serious attention.

2. *Mail-service Windward islands.* Assuming that the government will, as soon as a suitable ship is available, renew direct communication between Curaçao and the Windward islands, we wish to give public utterance to the so often voiced but ever unheeded complaints of the poor inhabitants of those islands-particularly of St. Eustatius- regarding the unfair and unjustifiable manner in which the communication was maintained by the schooner „Georgetown". The principal grievances of the Windward-islanders are: a. that the freight- and passenger rates were too high; b. that the master of the mailschooner has persistently refused shipments of fowls, turkeys etc. from the poor islandpeople, while he, the master, took each trip by the said mailschooner, for his own account, 100 or more fowls to Curaçao; c. that he has, more than once refused freight from the islands for Curaçao and proceeded with the said schooner, under govt. contract, to St. Thomas and took cargo there for the owners'account,- an act whereby a right denied our people was given a foreign people; d. that on more than one accasion after cargo for the captain's or owner's account had been put onboard, the schooner sailed from Statius, leaving behind on the beach to rot more thans 100 bags of sweet potatoes belonging to poor peasants, because the master of said mailschooner chose to leave the port before all the cargo had been put onboard the ship.

The above grievances show up a condition whereby only the schooner's captain and owners benefitted by a communication that cost the government $ [illegible] per month. The islands themselves did not benefit one iota; the shippers in many cases suffered losses when the shipment of their ground-products were denied them. We cannot but believe that the purpose of maintaining such a costly service is not solely for the transportation of a few sacks of mail monthly — with could easily be sent via Porto-Rico and St. Thomas just as quickly at a minimum cost — but principally for aiding the poor inhabitants of those islands by affording them an oportunity to bring or send their products to the Curaçao market, where there is at present a demand.

To make this possible, we would very politely give the government in consideration, when concluding a new charter, to include in the contract the following:

— that the passenger and freight rates be subject to the approval of H. E. the Governor;

— that each and every one must be given the opportunity to ship their agricultural- and live-stock products from the Windward islands to Curacao by the mailschooner;

— that sufficient time must be given the shippers in the Windward islands to have their shipments made.

We further suggest that the Gezaghebber in each island be instructed to assist the exporters in every way, e. g. by giving timely notice of the dates of departure of the mailschooner and that concessions be made to poor planters who may have 100 or more bags of sweet potatoes to ship to Curacao.

Curacao is at present a market for the products of the islands and now is the time to help the poor planter and to promote production in the islands.

Thanking you for the space,

Yours for better inter-island communication,

L. HEYLIGER.

BERICHTEN

MISSIE-NIEUWS.

Vrijdag is Z. D. H. Mgr. Vuylsteke per S.S. „Merida" van Aruba teruggekeerd.

Per S.S. „Venezuela" is uit Holland teruggekeerd de Z. E. Pater H. Zoetmulder. Van harte welkom!

* * *

Zondag j.l. zijn in de kapel van de Eerw. Zusters Franciscanessen van het St. Martinusgesticht 25 kinderen van de school aangenomen als voorwachters en 11 als kruistochter. De plechtigheid die geleid werd door den W. E. Pater A. Koenen, werd door zeer vele belangstellenden bijgewoond. Een kruistochter deed namens de andere nieuwe kruistochters, en een voorwachter uit naam der overigen de plechtige opdracht. De gezangen werden onder de leiding van de Eerw. Zusters uitgevoerd door de kinderen.

Reeds meer en meer begint het prachtige, zoo innig katholieke werk van den Eucharistischen kruistocht zich uit te breiden onder onze katholieke jeugd. Een verblijdend teeken, want geen beter en krachtdadiger middel om de jeugd voor God op te voeden en te bewaren, dan de vereeniging met Jezus.

Onze hartelijke gelukwenschen.

* * *

De Algemeene H. Communie voor de mannen, op Zondag j.l. is zoowel in de parochie van St. Anna als van de H. Familie schitterend geslaagd.

Bazaar.

De bazaar die op den tweeden Paaschdag 's avonds en twee volgende avonden op het binnenplein van het St. Martinusgesticht, Brionplein, zal gehouden worden ten bate van de Mgr. Niewindt-stichting belooft schitterend te worden. Maandagavond zal hij plechtig geopend worden door Mevr. Brantjes-Schretlen.

Verschillende Dames hebben hare medewerking beloofd. De avonden zullen worden opgeluisterd door zang van gemengd koor, en meisjes- en mannenkoor, en muziek van het korps „Excelsior" van den C. R. K. Volksbond.

Excursie naar Aruba.

Gedurende de Paaschdagen zal er een excursie plaats hebben naar Aruba, met het S.S. „Merida", hoofdzakelijk met het oog op de eindmatch tusschen Arubiaansche elftallen om den „La Fama-beker".

De „Merida" zal van hier Zaterdagavond vertrekken om Dinsdagmorgen hier terug te keeren. Er is plaats voor 65 passagiers. Een Jazzband zal de excursisten vergezellen, terwijl ook meegaat het elftal „R. C. C. I." om een vriendschappelijke match te spelen met het winnend Arubiaansch elftal.

Artsen voor Curaçao.

Naar wij meenen is het niet voor de eerste maal, dat in het Nederlandsch Tijdschrift voor geneeskunde een waarschuwing gericht wordt aan de Nederlandsche geneesheeren, die naar Curaçao zouden willen vertrekken.

Zoo geschiedt nu weer in het nummer van 11 Febr. j.l. door H. Pinkhof, met verwijzing naar een gewezen directeur van O. G. die *tegen* zijn vrijen wil door den Gouverneur was ontslagen voor het verstrijken zijner verbintenis, en daarom „bij een in executorialen vorm gestelde gouvernementsbeschikking, *die de kracht heeft van een rechterlijk vonnis* (Curs. N. T. v. G.) zoodat de Gouverneur en de Minister van Koloniën *beslag mogen leggen op de bezittingen en de inkomsten van den geneesheer*" verplicht is geworden niet alleen de terugreis, maar ook de heenreis en de uitrustingskosten uit eigen middelen terug te betalen.

Tevens wordt verwezen naar een anderen directeur van O. G. die een jaar op Curaçao heeft vertoefd en „op een eigenaardige manier behandeld was" door den Gouverneur.

Curaçao heeft een tekort aan geneesheeren.

Naar wij vernemen, zullen er vooreerst geen Surinaamsche geneesheeren beschikbaar zijn.

Wij zijn dus aangewezen op aanvulling van het tekort door Nederlandsche geneesheeren.

Door zulk een waarschuwing echter in het officieel orgaan van de Nederlandsche maatschappij tot bevordering der geneeskunst, zullen dezen zich wel tweemaal bedenken alvorens een verbintenis met het Gouvernement aan te gaan. Met het gevolg, dat het te kort zal blijven bestaan, en gevaar loopt steeds grooter te worden, te meer daar, naar wij vernemen, de verhouding van den tegenwoordigen Directeur van O. G. tot de dienstdoende geneesheeren alles behalve goed en vriendschappelijk is.

Zou het daarom niet raadzaam zijn in het algemeen belang, om de ware toedracht beider gevallen te publiceeren, of de zaak in handen van een onpartijdige commissie te stellen, ten einde uit te maken, aan welke zijde schuld bestaat, en in hoeverre dus de handelwijze van gouverneur en minister in deze wettig en billijk was.

O.i. zal het algemeen belang ermee gebaat worden, en zal voorkomen worden dat wij den een of anderen dag in een noodtoestand geraken.

KERKLIJST der H. Familie.

Morgen, Palmzondag, 9 uur Hoogmis met Palmwijding.

Na de Hoogmis uitdeelen der palmen.

Donderdag, Witte Donderdag, om 6 uur plechtige H. Mis met Processie. 12 uur Algemeene Aanbidding.

3 uur Aanbidding der kinderen, half 7 Plechtige aanbidding.

Goede Vrijdag om half 7 de plechtigheden.

3 uur Kruisweg.

7 uur Meditatie over het Lijden en den Dood van O. H. J. C.

Paaschzaterdag. Plechtigheden om kwart vóór 6.

Paschen, de H. H. Missen als op Zondag.

9 uur plechtige Hoogmis.

's Avonds half 7 plechtig Lof met Feestpreek.

St. Anna-kerk.

Morgen, Palmzondag, voor de Hoogmis palmwijding, waarna processie. 's Avonds om 6 uur kruisweg.

Donderdag, Witte Donderdag, om 8 uur Pontificale H. Mis, waaronder H. Oliewijding. Daarna processie. 's Avonds om half zeven, donkere Metten en aanbidding. Op dezen dag wordt de H. Communnie uitgereikt om 6, 7, en 7½ uur, doch niet onder de Pontificale H. Mis.

Goedenvrijdag beginnen de plechtigheden om 8 uur. 's Namiddags om 3 uur kruisweg, en 's avonds om half zeven donkere metten en lijdensmeditatie.

Paaschzaterdag, om 6 uur wijding der Paaschkaars en Doopvont; om 7 uur gezongen H. Mis, waaronder de H. Communie wordt uitgereikt.

Op *Paschen,* Pontificale H. Mis om 9 uur.

BEKENDMAKING.

De ondergeteekende brengt hierbij ter algemeene kennis, dat in verband met de verplaatsing van de Koningin-Emmabrug van af Zaterdag, 31 Maart a. s. des namiddags om 6 uur, daarover geen verkeer zal kunnen plaats vinden.

Curaçao, den 30n Maart 1928.

De Directeur van Openbare Werken,

I. TH. VAN ROSSE.

Protestantsche Gemeente.

Per S. S. „Venezuela" is Donderdag gearriveerd de nieuw benoemde predikant der Ver. Prot. Gemeente, de Eerw. Heer Ds. van de Pol, en familie.

Ds. van de Pol komt de plaats innemen van ds. Eybers, die enkele maanden geleden naar Oost-Indië is vertrokken.

Arend Mij.

"The Petroleum World" meldt dat de bouw der raffinaderij goed vordert. De raffinaderij zal een capaciteit hebben van 15.000 barrels per dag, terwijl er meer dan vijftig tanks van diverse afmetingen, waarvan de grootste een capaciteit van 57.000 barrels hebben, worden opgesteld.

A. H.

De raffinaderij der Koninklijke te Curaçao.

Verschillende belangrijke uitbreidingen van de groote raffinaderij van de „Koninklijke" te Willemstad zijn in uitvoering. Wat de opslagcapaciteit betreft, zijn er 29 tanks beschikbaar met een capaciteit van 1.822.500 vaten. Verscheidene nieuwe tanks worden thans bijgebouwd, welke de totale capaciteit zullen opvoeren tot 2.160.000 vaten. Er zijn gebouwd of nog in aanbouw 171 tanks van verschillenden inhoud voor de geraffineerde producten en 155 tanks voor de grondstof en de verschillende bewerkingen, tezamen een totaal gevende van 340 tanks. Bij het bunkerstation aan de Caracas-Baai worden verscheidene nieuwe opslagtanks opgericht, welke deze installatie een totale opslagcapaciteit zullen geven van 675.000 barrels.

(A. H.)

Naar de I. T. A.

„De Surinamer" meldt dat van wege het Hoofdcomité der Indische Tentoonstelling Arnhem, welke van 1 Juni tot 28 Juli e.k. gehouden wordt, aan den Directeur van de Vlechtschool van het Maria Patronaat verzocht is om de uitzending van twee ervaren vlechtsters, die daar het vlechten en alles wat betrekking heeft op de vervaardiging van Panama-hoeden, gedurende de tentoonstelling moeten demonstreeren.

Aan dat verzoek zal voldaan worden; de beide vlechtsters, Caroline von Lieberherr en Petronella Lapar zullen omstreeks 21 April per S.S. Commewijne naar Nederland vertrekken.

Ter verhooging van de aantrekkelijkheid is gevraagd bij den uitzet ook de noodige stellen kotojakki-costuums mede te nemen, om er de kotomissie ook in haar typische kleederdracht te kunnen uitbeelden.

West-Indische Gids.

Inhoud - Maart 1928.

Portret van Dr. A. A. L. Rutgers, nieuw benoemd Gouverneur van Suriname.

Curaçao en onderhoorige eilanden 1816 — 1828 VII door Mr. B. de Gaay Fortman.

Een episode uit de Joodsche kolonisatie van Guyana (1660) door Jac. Zwarts.

Het Suriname-probleem door F. Gremler.

Bibliographie.

Dokter Hartlieb. ✠

Volgens bericht uit Soerabaja van 1 Maart is aldaar overleden de officier van gezondheid 1 ste klas E. P. Hartlieb.

Op Curaçao is Dokter Hartlieb geen onbekende als scheepsdokter van H. M. kruiser „Sumatra." Tijdens het verblijf van dit schip in onze haven, had hij zich door zijn minzame omgang vele vrienden en kennissen gemaakt.

L. D. O. concert.

Op Dinsdag 10 April a. s. zal in het Kransgebouw door de muziekvereeniging I. D. O. (*In De Olie*) een concert worden gegeven, waarvoor de opbrengst bestemd is om financieel de oprichting van een harmoniecorps hier ter stede te steunen.

Het goede doel en de goede roep, die van dit gezelschap uitgaat, zullen naar wij vertrouwen velen doen besluiten naar dit concert te komen luisteren. De keus van de nummers is van dien aard, dat ook niet-muziekkenners ervan zullen kunnen genieten.

De toegangsprijs is zeer laag gesteld, nl. slechts f. 1 per persoon.

Auto-ongeluk.

Gisterenavond, even na 7 uur, reed auto No 162 komende uit westelijke richting, in de Breedestraat, Otrabanda, met zulk een vaart den stoep op van het huis, hoek IJzerstraat, dat de twee steenen pilaren onder het balkon der boven verdieping omver tuimelden. Het ongeluk gebeurde, naar men zegt, doordat de chauffeur verkeerd uitweek voor een truck. Gelukkig zijn er geen persoonlijke ongelukken te betreuren.

STAAT van het aantal vaartuigen, die het eiland CURAÇAO in de maand Feb. 1928 aandeden, met de vermelding van hun gezamenlijke inhoudsmaat.

	ZEILSCHEPEN.			STOOMSCHEPEN.		
	Aantal	Inhoud in M³. Bruto	Netto	Aantal	Inhoud in M³. Bruto	Netto
Maand Feb. 1928	138	34.422	30.581	348	3.552.812	1.976.105
Vorige maanden	129	30.289	27.081	379	3.677.933	2.048.506
Totaal	267	64.711	57.662	727	7.230.745	4.024611

N. B. Niet opgenomen zijn de schepen, die binnenkomen van de kustvaart en van de visscherij.

Zeilvaart

gedurende de maand Feb. 1928

Binnengekomen van:		*Uitgezeild naar*	
Amuay	1	Aruba	31
Aruba	32	Bonaire	40
Bonaire	37	Bov. Eil.	1
Bov. Eil.	2	Guanta	3
Guanta	3	Kingston	1
Kingston	1	La Vela	13
La Guayra	3	Maracaibo	7
La Vela de Coro	11	Pto Cabello	26
Maracaibo	7	Pto Rico	1
Mayaguez	1	Pampatar	2
Pto. Cabello	13	Rio Hacha	1
Rió Hacha	3	Sto Domingo	4
Sto Domingo	3	San Pedro de Macoris	1
San Juan	2	Jackmel	1
Tucacas	14	Van Zee	1
Van Zee	5		
Totaal	138	Totaal	136

Officiëele Berichten.

De heer Osmond Leonares Labega is tijdelijk geplaatst als leerling-seiner op het Station voor draadlooze telegrafie alhier.

Aan Mevrouw H. Gorsira, de Haseth, den heer Mr. C. S. Gorsira en den heer Mr. M. van Dijk is op hun verzoek, eervol ontslag verleend, de twee eerstgenoemden als lid en den laatstgenoemde als lid, tevens voorzitter van de Bioscoop-Coommissie, onder dankbetuiging voor de door hen als zoodanig bewezen diensten. In bovenbedoelde commissie zijn benoemd:

a. tot lid, tevens voorzitter, den heer Mr. W. Ch. de la Try Ellis; b. tot leden: Mevrouw W. Ch. de la Try Ellis-Kramers, Mevrouw G. H. Eskes-Looyen, Mevrouw H. Polvliet-Wesseling, Mevrouw H. J. A. Schroeder-Goedmakers, Mej. A. N. van Altena en den heer Mr. H. Polvliet.

De militairen H. de Vries, N. Pinedo, H. P. Siberio, I. Th. Nivillac en G. F. Kripps zijn eervol ontheven van hun verdere werkzaamstelling bij de politie in Curaçao.

De tijdelijk agent van politie 1ste klasse alhier J. J. van Lamoen is benoemd tot tijdelijk hoofdagent.

De hoofdagent van politie alhier J. M. C. Timp is, onder dankbetuiging voor de door hem bewezen diensten, eervol ontheven van de verdere waarneming der betrekking van commissaris van politie alhier en tijdelijk benoemd tot Inspecteur van politie op Curaçao.

De Kapitein-Commandant der troepen alhier A. F. Borren is tijdelijk belast met de waarneming der betrekking van commisaris van politie in het stadsdistrict van Curaçao en de 1ste Luitenant der Infanterie bij de troepen alhier A. P. J. Berger is aangewezen om den kapitein Borren in diens functien van waarnemend commissaris van politie bij verhindering of ontstentenis te vervangen.

In de commissie tot voorbereiding en leiding van een volksfeest op den verjaardag van H. M. de Koningin voor dit jaar zijn benoemd: de heeren G. A. 't Sas, C. F. Boskaljon, F. Craane, J. Th. Fijnje, A. de Groot en A. van den Heuvel.

Uit het Buitenland

DE KERKVERVOLGING IN MEXICO

Diocesane archieven met vernietiging bedreigd. — De beroving van de kerken. — Instorting van de kathedraal gevreesd

Volgens een bericht van het Mexicaansche blad *El Universal* zullen de buitengewoon waardevolle archieven van het diocees Guadalajara, die door de Mexicaansche regeering in beslag genomen zijn, waarschijnlijk vernietigd worden.

De leiders der Mexicaansche regeering zijn n.l. van plan deze archieven als oud-papier te verkoopen, omdat zij te veel plaats innemen en volgens hen geen waarde hebben. En juist de archieven van Guadalajara zijn van onschatbare waarde, daar zij historische documenten bevatten zelfs uit de 16e eeuw. De bisschopszetel van Guadalajara werd n.l. reeds in het jaar 1547 opgericht.

Terwijl de priesters voor dood en vervolging moesten vluchten, verkeerden de kerken tengevolge van nalatigheid der regeering in een ellendigen toestand.

Uit vele parochies en kerken zijn de meest waardevolle voorwerpen op onverklaarbare wijze verdwenen. Gouden kelken, kruisbeelden en andere voorwerpen bestemd voor den eeredienst worden, evenals waardevolle schilderijen gestolen.

Over de rooverijen wordt geen verdere verklaring gegeven; het schijnt dat men er niet eens een onderzoek naar instelt. De kerken worden niet onderhouden, men laat ze zooveel mogelijk in verval geraken.

De beroemde kathedraal der hoofdstad Mexico dreigt in puin te vervallen, daar de Mexicaansche regeering, door wie zij in beslag genomen is, haar geheel verwaarloost. Naar *El Universal* meldt, loopen de torens gevaar in te storten.

Het schip van vele kerken vertoont, tengevolge van vroegere aardbevingen, groote scheuren.

Het kapittel liet voortdurend aan de kathedraal werken om iedere schade te herstellen.

Zooals met de kathedraal van de stad Mexico, gaat het ook met vele andere kerken, want zij worden geheel verwaarloosd.

DE KATH. KERK IN ECUADOR.

Alles behalve rooskleurig is de toestand der Kerk in de Zuid-Amerikaansche republiek Ecuador, ofschoon daar de bevolking bijna geheel katholiek is. De vijanden der Kerk zijn daar echter machtig, gelijk reeds vele jaren geleden de vermaarde President Garcia Moreno, die na een kloek bewind als hun slachtoffer viel, ondervond.

De tegenwoordige regeering van Ecuador — een Staat van circa 2½ millioen zielen. — schijnt zich te inspireeren op Mexico. En op ruwe wijze wordt dan ook de Kerk vervolgd. De Dominicanen zijn het eerste slachtoffer van de vervolging geworden. Na de reeds gemelde verbanning van Pater Alvaro Valladares, de Provinciaal te Quito, een verbanning die geheel zonder reden was, is het hoofdklooster van de Dominicaner provincie en ook het Noviciaat door een bataljon soldaten in bezit genomen. Het ruwe krijgsvolk trapte de deuren in, haalde de muren omver en richtte de kapel van het Noviciaat tot keuken in. De school, die door het klooster bestuurd werd, moest onverbiddelijk gesloten worden. De 80 kloosterlingen werden in eenige kamers bij elkaar opgesloten.

Reeds in het midden der vorige eeuw had de liberale regeering van Rocafuertes de Universiteit van San Fernando, die door de paters Dominicanen van Quito gesticht was, veranderd in een wereldlijke instelling, nadat de paters daar meer dan 300 jaar burgerlijk en kerkelijk recht, philosofie en theologie onderwezen hadden.

Ondanks dit alles kan evenwel de Vrijmetselaarsregeering haar positie onmogelijk handhaven, verzekert de R. W. en is spoedige ineenstorting te verwachten.

✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱

ONDERTROUWD.

Louise Bouman

en

Alphons Haane.

Huwelijksvoltrekking 3 April

Curaçao 10 Maart 1928.

Receptie 3 April n.m. 3—6 uur.

3—3

✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱

UIT DE „EEUWIGE STAD".

Geheel Rome — schrijft prof. F. X. Zimmermann — heeft in de afgeloopen weken in groote spanning geleefd, toen Z.Em. kardinaal van Rossum ongesteld geworden was en de geneesheeren den toestand als zeer ernstig beschouwden. Want het zou een ontzettend groot verlies voor de katholieke Kerk geweest zijn, als deze energieke Hollander zou gestorven zijn. Immers, als Prefect van de Congregatie „de Propaganda Fide" bestuurt hij meer dan een halve wereld, en juist in onzen tijd van steeds stijgende belangstelling voor Missie en Zending, nu de bekeering der Heidenwereld, zoo intensief mogelijk en met de meeste moderne middelen is ter hand genomen, zou het uiterst moeilijk geweest zijn om een opvolger te vinden, die met dezelfde kennis van zaken, energiek en doortastend, als opperbevelhebber voor de missie-soldatenmacht den strijd tegen den Satan en de duistere machten van het Heidendom zou kunnen leiden.

Gelukkig dat de ziekte een gunstige wending genomen heeft en dat een spoedig algeheel herstel te verwachten is.

GODSDIENSTIGE TOESTAND IN FRANKRIJK.

De zegenrijke invloed van den priester.

Gedurende den oorlog werden meer dan 32000 leden der seculiere en reguliere geestelijkheid onder de wapens geroepen; 4500 hunner zijn op het slagveld gevallen, terwijl er ruim 10.000, werden gedecoreerd.

Liefde voor zijn vaderland is een der kenmerkende eigenschappen van de Fransche priesters. Na tien, twintig jaren van ballingschap verlangt de religieus nog terug naar zijn vaderland. Voor zijn land wil hij lijden en sterven.

Na den oorlog van 1870, waarin de Fransche geestelijkheid zich zoo schitterend had gedragen, zeide von Bismarck „de priesters waren onze eenige tegenstand."

Ook de maconieke regeering van het land kent de geweldige moreele en zedelijke kracht van den priester. „A bas la culotte" luidde daarom sinds 1789 de leus der vijanden van den godsdienst. Daarom sloot men de scholen en seminaries.

Ontneemt een volk zijn priesters en na vijftig jaar zal het zonder godsdienst zijn.

De heilige pastoor van Ars heeft eens gezegd „In eene parochie, welke gedurende 20 jaar zonder priester is, zal men zoo ver komen, dat men de beesten aanbidt."

In 1913 schreef Mgr. Gibier „God zal Frankrijk weer doen herleven door zijne priesters; doch hun aantal is op het oogenblik te klein.

Het tekort aan priesters.

Van de 87 bisdommen in het land zijn er maar 15 waar het getal priesters geëvenredigd is aan het aantal geloovigen, in de overige is er een tekort, dat wel eens de 100 priesters te boven gaat.

Verschillende priesters moeten drie of vier parochies bedienen. In die plaatsen kan er dus geen veelvuldige communie zijn, geen wekelijksche biecht, geen godsdienstonderricht voor de kinderen, daar bloeien geen mannen- of vrouwen-congregaties; een enkele stil gelezen Mis in de twee weken is dikwijls het eenige geestelijke voedsel, dat de parochie moet doen leven. In menig missieland wordt er dan ook met meer vrucht en beter vooruitzicht gearbeid dan in verschillende plaatsen van het katholieke Frankrijk, dat er zich zoo graag op beroemt de oudste dochter der Kerk te zijn.

Steeds kleiner wordt het getal priesters in vele bisdommen; dood en ouderdom ontrukken ze aan de parochie en het seminarie kan de opengevallen plaatsen dikwijls niet aanvullen.

„Wij gaan steeds achteruit", zei eens „een pastoor. „Ik heb 5 parochies te „bedienen, met 'n 40 parochianen in „elk dorp. Wij zijn al blij als ze des „Zondags, wanneer er een Mis is, allen „naar de kerk komen. Het volk doet „niets meer aan zijn geloof, maar het „kent ook niets van zijn godsdienst. „De kinderen op de dorpen krijgen „zelden godsdienstonderricht, wijl er „niemand is, die het hun geeft. De „priester kan immers niet overal zijn „en de ouders geven er niet veel om „of hunne kinderen nog bidden of „niet.

„Wij behoeven niet meer te waken „over eene kudde, wij moeten beginnen er eene te vormen gelijk de „missionaris in een heidensch land, „waar men enkel weet, dat er een „God bestaat, want veel verder gaat „ook bij velen hier hun godsdienst-„kennis niet meer.

Gaat ge nog naar de kerk, zoo vroeg ik eens aan een landman en bedankt ge den goeden God voor het vruchtbaar jaar?

„Le bon Dieu! le bon Dieu c'est moi", gaf hij mij ten antwoord.

Armoede onder de geestelijkheid.

Bittere armoede heerscht er op verschillende pastories. Van vele priesters bedraagt het jaarlijksch inkomen nog geen 4000 franc, waarmede zij zich moeten voeden en kleeden. Bij gebrek aan pastorie heeft een pastoor twee kamers gehuurd. Daar woont hij reeds gedurende drie jaar met zijne ouders en een zuster. In de eene kamer, kookt, eet, slaapt en zit men, terwijl de andere, een klein kamertje boven een kelder, den pastoor als slaapkamer dient.

„Mes curés de campagne sont de vrais héros", zei Mgr. Gibier eens op een audiëntie. Wij zien er niet veel van, doch zoo nu en dan hooren wij feiten vertellen, die getuigen van de opoffering, die de priesters zich getroosten voor hunne geloovigen.

Eerw. Vader sprak eens een priester, die onze abdij bezocht, het schijnt dat God de bekeering mijner parochianen door mij niet wil bewerken. Ik heb alles beproefd en ze gaan eerder achteruit dan vooruit. Wat brood en eenige aardappels in water gekookt vormen sinds jaren mijn maaltijd, want om de bekeering mijner parochie te verkrijgen, heb ik de gelofte gedaan geen ander voedsel te gebruiken. En toen Vader Abt hem aanbood met ons het middagmaal te gebruiken, haalde hij uit zijne zakken vijf ongeschild gekookte aardappels zeggende: „Ziehier, eerw. Vader, mijn dagelijksch middagmaal."

Zedenbederf en achteruitgang van de bevolking.

Lichtzinnigheid en zedeloosheid zijn twee ondeugden, die vooral het Fransche volk eigen zijn en die het brengen naar den afgrond. De achteruitgang van de bevolking is wel het duidelijkste bewijs van het schrikwekkend zedenbederf.

De propaganda, die er gemaakt wordt voor het Neo-Malthusianisme wordt steeds sterker en het schijnt zelfs door regeeringspersonen gesteund te worden. Dit afschuwelijk kwaad is door het geheele land verspreid en het maakt jaarlijks meer offers dan de gruwelijke wereldoorlog bij de verwoedste gevechten gedaan heeft.

Men heeft gemeend, dat in de twee laatste jaren het geboortecijfer iets is gestegen, doch dit is zoo weinig, dat wij er niet uit mogen besluiten, dat er een ommekeer ten goede is, te meer, daar de inlijving van het zeer katholieke Elzas-Lotharingen bij Frankrijk de verhouding heeft gewijzigd.

Zoolang het geloof in Frankrijk achteruit gaat, zoolang ook zal de bevolking in aantal verminderen, want de Kerk alleen is in staat die uitmoording van het land te beletten.

In die bisdommen, waar het geloof en de zeden 't best bewaard zijn gebleven, zooals in Bretagne, Finistère, Morbehan en anderen, is het geboortecijfer het hoogst. Op de 10.000 zielen worden daar jaarlijks 250 tot 270 kinderen geboren. Welk een treurig beeld vormen daarbij die bisdommen, waar men haast leeft zonder God en godsdienst, daar daalt het geboortecijfer tot 130 kinderen op de 10.000 inwoners.

Vergelijken wij nu deze cijfers eens met die van eenige bisdommen in Duitschland. Het bisdom Trier heeft 386, Aken 380, Platina 400 en het bisdom Munster 412 geboorten op de 10.000 inwoners.

Bekendmaking.

De verkoop van juweelen en van gouden en zilveren voorwerpen ter Spaar & Beleenbank van Curaçao beleend van den 2n Juli 1926, onder N° 1131 O. tot en met N°. 9582 O. zal plaats hebben op Donderdag den 29n. Maart a.s. 's morgens ten 9 uur en volgende Donderdagen.

Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorkomen door de aanzuivering der verschuldigde interesten.

Curaçao den 31 Maart.

De Voorzitter

6 *H. J. COHEN HENRIQUEZ.*